

De zomer van Jazz

LENY VAN GROOTEL

WWW.VITGEVERIJHOLLAND.NL

LENY VAN GROOTEL

DE ZOMER VAN JAZZ

UITGEVERIJ HOLLAND - HAARLEM

MIST

Ze waren verdwaald, Jazz en haar vader. Voor de zoveelste keer kwamen ze uit op hetzelfde punt.

‘Sla rechts af,’ gebood de stem van de navigatievrouw opgewekt. ‘Sla rechts af.’

‘Hou je kop, mens,’ kreunde Jazz’ vader. ‘Ik kán hier dus niet afslaan.’ Met een nijdig gebaar legde hij zijn anders zo betrouwbare vriendin het zwijgen op.

‘Heb je haar niet geüdated?’ vroeg Jazz. Ze keek verveeld naar buiten, waar de mist met de minuut dikker werd.

‘Geüdated?’ riep haar vader. ‘Dat heb ik dus een week geleden nog gedaan!’

Jazz haalde haar schouders op. Ze keek op haar horloge. ‘We moeten naar huis hoor, pap. Ik zou om vier uur nog even met mama gaan shoppen.’

‘Alweer?’

‘Papaaa...’ Jazz slaakte een diepe zucht. ‘Ze hebben nu die gave sneakers nog.’

‘Dan koop je ze toch morgen...’ Jazz’ vader liet het raam aan zijn kant zakken en reed met zijn hoofd buiten boord, turend op de weg, verder. ‘Ik moet die foto vandaag hebben. Morgen gaat dat verhaal in de krant. En trouwens... je wilde zelf mee.’

‘Wist ik dat het zo mistig zou worden. En dat jij zo chagrijnig zou zijn?’

Jazz trok een pruillip. Ze had inderdaad zelf voorgesteld

om met haar vader mee te rijden. Ze had zich thuis toch maar zitten vervelen en met papa meerijden was cool. Hij fotografeerde voor een van de populairste kranten van Nederland, en ze had zo al stiekem heel veel BN'ers gezien en soms zelfs gesproken. Al haar vriendinnen waren stikjaloers. Maar vandaag had ze beter thuis kunnen blijven. Van de kunstenaar die op de foto moest had ze nog nooit gehoord. Dat was echt nog een ON'er. Een Onbekende Nederlander. Niet iemand met wie ze bij haar klasgenoten kon scoren.

Ze liet haar stoel achterover zakken, zette haar beats op en koos een afspeellijst op haar smartphone. Dan maar muziek. Muziek was het enige redmiddel als je je verveelde of rot voelde.

'Hier zou het kunnen zijn...' Papa sloeg een hobbelig pad in. Aan weerskanten doemden oude loodsen of fabrieken op. De mist was hier minder, de weilanden hadden plaatsgemaakt voor eindeloze vlaktes beton met hier en daar een berg kiezels en zand. Papa pakte zijn telefoon en begon te bellen.

Jazz bekeek hem vanuit haar ooghoek. Hij was best knap voor een vader, vond ze. Hij zag er leuk uit. Daar zorgden zij en mama wel voor. Als hij zelf kleren uitzocht wist je niet wat je zag. Trok hij gewoon een zijden overhemd op een ribbroek aan. Dat kon hem allemaal niks schelen. Hoewel hij ook voor modebladen werkte, was hij wat mode betreft zelf een hopeloos geval.

Het telefoongesprek had blijkbaar resultaat gehad, want papa sloeg nu resoluut een smal pad in, tussen twee enorme verlaten pakhuizen in. Ze reden tot aan het eind van het

omheinde fabrieksterrein. Daar was een poort in de muur. Er was iets op geschilderd maar dat was nu niet goed te lezen. Papa parkeerde naast een hoge zandberg.

‘Ik wacht wel in de auto,’ zei Jazz. Het was haar veel te nat en te koud daarbuiten.

‘Oké, ik ben zo terug.’ Papa hing zijn fototas om en sjokte door de modder naar de poort. Jazz keek weer op haar horloge. Als papa opschoot kon het nog net. Maar hoe later het werd hoe minder kans dat die schoenen er nog waren, haar maat was altijd het eerst uitverkocht. Jazz zuchtte, deed haar ogen dicht en luisterde. Haar lievelingsnummer, *Angels* van Robbie Williams. Dat hield ze wel geheim, de hele klas vond hem een sentimentele glijer. Maar Jazz vond het een mooi liedje en ze vergat er die hele neon gestreepte sneakers door. Ze luisterde het nummer drie keer achter elkaar maar kwam toen toch weer terug op de wereld. Waar bleef haar vader nou? Het ging toch maar om zo’n stom portretje, daar hoefde hij toch geen - ze telde de minuten - kwartier over te doen?

Jazz tuurde naar de poort maar die bleef dicht. Ze deed haar beats af, stapte uit de auto en probeerde over de muur te kijken maar die was te hoog. Ze liep naar de poort, waar Vrijdok op stond zag ze nu, en maakte hem open. Daarachter was zo op het eerste gezicht niets te zien. Ze tuurde de mist in. ‘Papa! Kom je nog?’ riep ze. Maar ze kreeg geen antwoord. Het bleef akelig stil. Hoewel... Jazz draaide haar hoofd in de richting van een zacht geritsel, ergens vlakbij. En toen hoorde ze ook flarden muziek en gelach. Was dat papa?

8

Opeens voelde ze iets aan haar been en met een schreeuw sprong ze terug. Miauwww! De grote, dikke kat die vleitend langs haar broekspijp streek, schrok op haar beurt en maakte een hoge rug. Hij blies verontwaardigd en liet zijn tanden zien. Het leek of hij elk ogenblik zou aanvallen. Jazz, geen katten gewend, raakte in paniek. ‘Ga weg, rot-beest!’ riep ze en ze schopte naar hem. Toen de kat alleen maar nog harder begon te blazen en te sissen zette ze het op een lopen en rende terug naar de auto.

Ze had de deur nog niet dichtgeklapt of... tadidoei... haar smartphone ging. Het was mama.

‘Waar zitten jullie?’ klonk het.

‘Weet ik veel. Het lijkt hier wel het einde van de wereld. Het heet Vrijdok of zoiets. Ik wacht al een uur hier in de auto,’ overdreef Jazz.

‘O, nou ja...’ Mama’s stem klonk eerder opgelucht dan teleurgesteld. ‘Maak je maar niet druk. Dat shoppen kan niet doorgaan, ik heb een nieuwe opdracht enne... nou ja. Dat gaat nog even duren. Moeten we morgen maar...’

‘Nee hè? Morgen is het vast te laat. Eerst papa en nou jij weer. Met jullie is ook geen afspraak te maken!’ riep Jazz boos uit.

‘Niet zo onredelijk, Jazz,’ zei haar moeder. Ze zette haar manhaftige producerstem op. ‘Soms zit iets tegen, maar dat is geen reden om zo te keer te gaan. Wie het eerst thuis is begint met koken, ja?’

Ze wachtte Jazz’ antwoord niet af maar verbrak de verbinding.

Minuten verstreken. Jazz had nu zelfs geen zin meer in muziek. Ze overwoog om nog maar eens bij de poort te gaan

schreeuwen, maar die vieze kat wilde ze niet meer aan haar broek hebben. Dus begon ze te claxonneren, hard en lang. Toetoe... toetoe... tóetoetoetoe... toetoe! Dat geluid moest in die mist kilometers ver te horen zijn.

Ze telde tot honderd en toen nog een keer. De mist ging over in een frêle motregen en Jazz begon het nu ook echt koud te krijgen.

En toen, eindelijk. Daar was hij dan. Met zijn tas over zijn schouder kwam hij aangelopen. Jazz had op zijn minst een verontschuldiging verwacht maar nee hoor, stralend lachend kwam hij naast haar zitten.

‘Moest dat zó lang duren, met die foto?’ vroeg ze boos.

Even keek hij haar fronsend aan, maar toen schaterde hij het uit. Ja hoor, hij sloeg zich op zijn knieën van de pret.

‘Ja lach maar!’ riep ze. ‘Ik zit hier al minstens een uur. En het is hier doodeng, met wilde katten en en... ze hadden me wel kunnen kidnappen intussen!’

Papa knikte, maar hij kon zijn lachen nog steeds niet inhouden. Hij haalde zijn camera uit zijn tas. ‘Sorry, lieverd,’ zei hij eindelijk. ‘Sorry, maar... ik moet nog even terug. Die foto...’ Eindelijk haalde hij met een verontschuldigend gebaar zijn schouders op. ‘Die ben ik stomweg vergeten te maken!’

Jazz keek hem verbaasd aan. ‘Wat heb je daar dan de hele tijd gedaan!’

‘Dat kan ik zo een twee drie niet uitleggen. Maar ik ben nu echt meteen terug. Of ga je toch even mee?’

‘Ja hallo!’ Jazz rolde met haar ogen. ‘Ik zal me ook nog eens nat laten regenen.’ Ze schudde niet begrijpend haar hoofd. ‘Ik vind dit echt niet leuk meer, papá!’

‘Oké, oké. Sorry. Je hebt gelijk, ik weet het.’ Papa trok nu een serieus gezicht, maar Jazz vertrouwde die blik maar half. Volgens haar had hij nog steeds lol. Ze draaide haar gezicht weg en keek star uit het zijraam. En ze bleef zo zitten, de hele terugweg naar huis.

Later, aan tafel, kreeg ze toch te horen wat er gebeurd was. Want mama wilde natuurlijk het naadje van de kous weten (nadat ze hem eerst flink had uitgefoeterd omdat hij zijn dochter zo alleen had gelaten.) En papa vertelde.

Bij de poort met de letters Vrijdok had de kunstenaar, een zekere Raf, hem opgewacht. Omdat alles nog steeds gehuld was in een dikke laag mist was niet te zien waar hij terecht zou komen. Dat werd pas duidelijk toen die Raf hem na een minuut of vijf een trap op liet klimmen en een deur opendeed. ‘Een ouwe schuit, op het droge. Toen ik daar binnenkwam... ik stond opeens midden in een kunstwerk.’ Papa vergat te eten en staaarde voor zich uit. ‘Ik weet niet hoe ik het uit moet leggen. Een sprookje van duizend-en-één-nacht onder in het ruim van dat schip. De wanden waren bekleed met scherven van alle mogelijke kleuren glas. Er brandde misschien maar één kaars maar die ene vlam werd duizend keer weerspiegeld in glazen scherven. Fabelachtig. En dan de mensen die daar binnen zaten... er wordt daar gelééfd.’

Mama haalde haar neus op. ‘Nou nou Pim... Was het niet doodgewoon een stelletje junkts daar in die tent?’

‘Tja, ik weet het niet. Nee, ik kreeg niet de indruk. Een junk is met zichzelf bezig, hij kan niet anders. Maar zij hadden belangstelling voor van alles. Kunst, muziek, boeken...

zelfs voor mij.' Papa grinnikte en viste een gehaktballetje uit de saus. 'Ze vroegen me van alles over mijn werk, de camera...'

Jazz en mama keken elkaar met opgetrokken wenkbrauwen aan. 'Je krijgt van ons ook totaal géén aandacht,' zei mama sarcastisch.

Normaal gesproken zou papa iets gezegd hebben als: 'Zo bedoel ik het toch niet, schat.' Maar nu zweeg hij en begon stug zijn afgekoelde spaghetti op te eten. Daarna verdween hij naar de krant en Jazz keek met mama naar haar favoriete serie. 's Avonds in bed dacht ze nog even aan die enge kat op dat verlaten fabrieksterrein maar de volgende morgen was ze het hele voorval eigenlijk al vergeten.

Tot ze op school aankwam en Marah triomfantelijk met die sneakers liep te paraderen. Natuurlijk deed Jazz net of ze het geweldig vond. Samen met de anderen van haar vriendinnenclubje prees ze uitvoerig het nieuwe model en de te gekke kleuren. Maar o, wat had ze die schoenen graag zelf aangehad.

'O, die heb ik van mijn pa,' vertrouwde Marah haar toe, toen ze die middag samen naar huis fietsten. 'Dat is het voordeel van gescheiden ouders, weet je. Als je iets van de één niet krijgt, dan krijg je het wel van de ander.'

'Ze zijn echt cool,' zei Jazz. En toen heel eerlijk: 'Ik had ze ook willen hebben, weet je dat. Ik ben stikjaloers, man.'

Toen lachte ze tegen wil en dank, zwaaide nog even naar Marah en sloeg de bocht om naar haar eigen straat. Peinzend reed ze verder. Meende ze dat echt, Marah, dat het een voordeel was, gescheiden ouders? Maar als Marah had mogen kiezen had ze dan niet liever allebei haar ouders gehad in plaats van die schoenen?

Gek dat ze nooit eerder over dat soort dingen hadden gepraat. Ze kende Marah nog wel niet zo lang, pas sinds ze op de middelbare school zat, maar nu was ze toch haar beste vriendin.

Jazz reed haar fiets achterom, liep naar binnen en mikte haar tas onder de kapstok. Ze had honger. Maar papa zou wel thuis zijn, en die zorgde altijd dat er iets lekkers in huis was.

Maar er was niemand thuis. Saaie boel. Er zat niks anders op dan te facetimen met Marah. Al hadden ze elkaar net nog gezien. Marah vertelde giechelend dat ze een loei van een blaas op haar enkel had, van die nieuwe schoenen. 'Ik kon haast niet lopen, joh, heb je dat niet gemerkt?' En verder werden de andere meisjes van 1B onder de loep genomen en ze kwamen tot de conclusie dat iedereen er suf bijliep. Fathma met haar hoofddoek, Liv met haar foute jeans, Tara met haar t-shirts van de Zeeman. Iedereen behalve zichzelf natuurlijk. En wat de jongens betreft, dat waren allemaal nerds. Met uitzondering van Don. Die was een jaar ouder en speelde in een bandje. 'Alleen jammer dat hij zijn haar heeft afgeknipt,' vond Marah. Maar goed, Don, dat wist iedereen, ging met dat meisje dat in zijn band basgitaar speelde. Onbereikbaar dus voor wie dan ook in 1B.

Ze praatten nog een tijdje en daarna maakte Jazz haar huiswerk, terwijl ze met één oog de clips volgde op YouTube. En nog steeds was papa niet thuis.

'Misschien weer verdwaald,' zei mama luchtig, toen ze van haar werk terugkwam. 'Hij zal zo wel komen, hij is aan de beurt om te koken. Dus we wachten maar even af.'

Papa verscheen pas om een uur zeven. Maar hij was wel langs de Chinees gegaan en Jazz vond het al lang goed. Tjap tjoy met gebakken banaan, dat was haar lievelingseten. 'Ik kreeg een klus tussendoor,' was papa's verklaring. 'Zelf koken zat er niet in vandaag.'

'Je had toch minstens even kunnen bellen,' zei mama.

Papa stak zijn handen omhoog. 'Ja, sorry.'

Mama keek hem fronsend aan. 'Is er iets?'

Papa schudde zijn hoofd. En toen viel hij plotseling uit: 'Nee, wat zou er moeten zijn? Ik had het druk en ik had moeten bellen. Ik heb sorry gezegd. Of moet ik dat nog drie keer doen?'

Ze keken hem allebei verbaasd aan. Zo kenden ze hem niet. De maaltijd verliep stilletjes. Mama ging zitten lezen in een nieuw script, maar ze zei er niets over. En papa had ook niks te vertellen, je vroeg je af waar hij dan wel zo druk mee was geweest. Maar de dagen daarna deed hij wel extra goed zijn best met koken. En Jazz kreeg toch de fel begeerde sneakers, met goedkeuring van Marah. Maar natuurlijk wel in een andere kleur.

Toch bleef haar vader steeds vaker laat thuiskomen. En op een avond, toen Jazz in bed lag, hoorde ze haar moeder schreeuwen. Dat was nog nooit gebeurd. Jazz ging zachtjes haar kamer uit om boven aan de trap te luisteren. Nu hoorde ze ook papa's stem, kwaad. Er vloog iets tegen de muur. Jazz' hart begon wild te kloppen. Papa en mama hadden ruzie, dat was wel duidelijk. Jazz had dat zó nog nooit gehoord. Natuurlijk, haar ouders kibbelden samen heel wat af. Maar dan ging het altijd om wie ergens gelijk in had. Zo van: 'Weet je nog, toen je laptop was gestolen, in Berlijn?'

‘Dat was in Parijs, schat.’ ‘Nee! In Berlijn.’ ‘Je vergist je, lieverd. Het was in Parijs, op de Champs-Elyssées.’ ‘Pim, ik weet het toch zeker! Ik ben toch niet gek?’ En zo ging het dan nog een tijdje door. Alleen was het nu geen gekibbel, dit was serieus. Echt ruzie. Jazz probeerde te volgen wat er werd geroepen, maar ze kon er geen touw aan vastknopen. Genoeg, idioot, doe normaal, vrij! dat waren wat woorden die ze opving. Waar het echt over ging kon ze daar niet uit opmaken. Gelukkig duurde het niet zo heel erg lang. Het werd rustig, de stemmen klonken weer normaal en Jazz hoorde het geruststellende geluid van de televisie. Nu zaten ze vast wel weer samen op de bank. Jazz rilde, ze had het koud gekregen in haar dunne nachthemd en ze kroop snel terug in bed. Voor het eerst voelde ze zich echt alleen en zou ze willen dat ze een broer of een zusje had bij wie ze haar hart kon uitstorten over die stomme ruzie. Wat moest ze hiermee?

Ik vraag het gewoon, dacht ze, toen ze de volgende ochtend met mama aan het ontbijt zat. Haar vader was al weg, die moest ver weg een foto maken en was heel vroeg vertrokken om de files voor te zijn.

‘Jullie hadden ruzie gisteravond,’ zei Jazz, terwijl ze een dikke klodder jam op haar boterham deed.

‘Ach lieverd, heb je het gehoord?’ Mama keek Jazz geschrokken aan. ‘Ben je er wakker van geworden?’

‘Wat was er dan?’

Mama gaf niet meteen antwoord.

Ze strooide afwezig wat muesli in haar yoghurt. Toen haalde ze haar schouders op. ‘Ach weet je... wij houden niet van ruzie en dan krop je sommige dingen veel te lang op. Maar

soms knalt het er dan opeens uit.'

'Ja, maar waar gíng het over,' hield Jazz aan.

'Ach, over een dineetje met de filmploeg. Ik had me erop verheugd, en nou wil meneer opeens niet mee. Alleen omdat er een paar bankdirecteuren komen die hopelijk onze film willen financieren. Hij wil niks met die mannen te maken hebben omdat ze samenwerken met malafide oliesjeiks die het land vervuilen, of zoiets. Dat kan wel zijn, maar hoe moet het dan met de film?' Mama schudde haar hoofd. 'Het is ook helemaal niet bewezen hoor, wat hij allemaal beweert. Maar de laatste tijd heeft hij zo iedere keer íets. Niets deugt er meer.' Ze legde haar mes met een klap op tafel. 'En daar had ik even genoeg van.' Ze lachte kort. 'Het heeft me wél een bord gekost. Maar daar zat toch al een barst in. Ik weet wel wat ik stukgooi.'

'En is het nu weer goed?'

'Wel ja. Hij is gewoon een beetje overwerkt, net als ik. We zijn aan vakantie toe, maar ja, dat moet nog even wachten. Zeg eh... hoe laat ben je uit vandaag?'

Daar bleef het bij, mama zei er niets meer over. En Jazz vroeg niet verder. Maar toch... het bleef schuren. Als ze met zijn drieën aan tafel zaten waren ze oplettender, keken elkaar langer aan, waren voorzichtiger op de een of andere manier. Er was iets binnengeslopen, onzichtbaar maar wel voelbaar. Als een slak die met zijn raspende tong gaatjes maakt in een mooi groen blad.

STREETDANCE

16 Jazz was, sinds ze op de HAVO zat, op dansles. Ze had een tijdje gehockeyd en een blauwe maandag op tennisles gezeten, maar ze hield gewoonweg niet van competitie. Als ze met haar hockeyteam een wedstrijd had verloren, deed het haar niet veel. Terwijl de anderen soms nog moesten nasnikken in de auto naar huis. Met tennissen was het precies zo. Tot verbijstering van het meisje met wie ze dubbelde kreeg ze vaak de slappe lach als ze de bal weer eens mijlenver uit had geslagen. Nee, sport was niks voor Jazz. Maar de streetdanceles op maandagavond vond ze leuk. Niemand zat ermee als je eens een pas verkeerd zette. De muziek was geweldig en van het dansen kreeg je echt een kick. Alleen jammer dat Marah niet meeging. Marah was wél sportief, ze zat op volleybal en op turnen. Maar ze had beloofd dat ze na de grote vakantie het turnen voor streetdance zou verruilen. Tot die tijd moest Jazz wel alleen gaan. Kletsnat van het zweet zat ze met een stel andere meiden uit te blazen na de les.

‘Pffff... heftig die moves vandaag,’ zei Lotte, een meisje met lang zwart haar. Ze zat bij Jazz op school, maar was een paar jaar ouder. Zoals de meeste meisjes hier trouwens. Ze legde een natte handdoek in haar nek en haar benen languit op de bank langs de muur. Toen keek ze Jazz aan.

‘Hee Jazz, jouw vader... die is toch fotograaf?’

‘Ja...’ zei Jazz een beetje verbaasd. ‘Hoezo?’

‘Ik was dit weekend met mijn broer en zus in Biervliet, aan zee. Vlak bij Knokke is dat. Jouw vader was daar ook, aan het strand.’

Jazz schudde haar hoofd. ‘Nee, dat kan mijn vader niet geweest zijn. Hij had een fotoshoot in Amsterdam. Hij baalde dat hij het hele weekend moest werken.’

‘Ik weet toch bijna zeker dat hij het was. Maar...’ Lotte haalde haar schouders op. ‘Ik kan me vergissen natuurlijk.’

‘Hij is beroemd toch?’ vroeg Halena, terwijl ze een dikke straal deodorant onder haar oksel spoot.

‘Nou...’ Jazz trok een zuinig mondje. ‘Valt mee hoor. De mensen die hij fotografeert wel natuurlijk.’

‘Wie dan, wie dan?’ vroeg Halena nieuwsgierig.

‘Popsterren en zo,’ zei Jazz onverschillig. Ze had een raar gevoel in haar buik. In een flits zag ze haar vader thuiskomen, gisteravond laat. ‘Waar heb jij gezeten?’ had haar moeder gevraagd. ‘Die kleur heb je toch niet in de studio opgedaan?’

‘We hebben in de pauze even op een terrasje gezeten,’ had haar vader gezegd. ‘In het voorjaar word je nu eenmaal snel bruin als je in de zon zit.’

‘Ja, jij wel,’ had haar moeder gezegd met spijt in haar stem. En daarmee was de kous af. Mama, met haar rossige haar, werd altijd alleen maar knalrood in de zon. Dat vond ze niet leuk.

‘Waarom dacht je dan dat het mijn vader was?’ kon Jazz niet laten aan Lotte te vragen. Ze probeerde het zo gewoon mogelijk te laten klinken.

‘O, vorige week, toen hij jou op kwam halen, droeg hij zo’n rood jack met Chinese tekens erop. En nou ja, daar op het

strand liep iemand die precies op jouw vader leek met net zo'n jack en een camera om zijn nek. Maar als jij zegt dat ie in Amsterdam zat, dan was het zeker zijn dubbelganger. Iedereen heeft een dubbelganger. Mijn broer...' En toen volgde er een heel verhaal over Lottes broer die een keer was aangehouden door de politie omdat ze dachten dat hij een scooter had gestolen. Een vervelende zaak waar haar broer echt niks mee te maken had. Behalve dan dat hij sprekend op de dader leek. Toen had opeens iedereen een dergelijk verhaal, maar Jazz kon er niet meer naar luisteren.

Het was papa wél, dacht ze. Dat jack heeft mama vorig jaar meegebracht uit Mongolië, toen ze daar die documentaire over kuumii-zangers had voorbereid. Er liep maar één iemand in Nederland met zo'n jas en dat was haar vader. Geen twijfel mogelijk.

En als ze het dan zo zeker wist, waarom zei ze er dan niks over toen ze thuis kwam? Waarom vroeg ze papa niet het hemd van zijn lijf? Jazz wist het zelf niet. Zolang niemand er iets van zei, was het nog niet waar. Zoiets. En trouwens, als het waar was, wat dan nog? Was het verboden om bij Knokke op het strand te lopen? Was papa er in een opwelling naartoe gereden om een mooie foto aan zee te schieten? Ze zocht op haar telefoon waar Biervliet precies lag. Nou, daar kwam je niet zo een twee drie, dat zag ze meteen. Je moest over Antwerpen rijden, of de Ooster-en Westerschelde over. Nee, een spontane actie op een late zondagmiddag kon het niet geweest zijn. Toch hield ze haar mond, en de dagen erna ebde het nare gevoel langzaam weg. Ze zag haar vader ook nauwelijks, want hij kwam steeds later

